

PÅ JAKT ETTER TEKSTER OM EVIG PINE

Det må da finnes én tekst som lærer evig pine for de fortapte?

5 Tekster om helvete

Om ditt høyre øye lokker deg til synd, så riv det ut og kast det fra deg! Det er bedre for deg å miste ett av dine lemmer, enn at hele ditt legeme kastes i helvete. Og om din høyre hånd lokker deg til synd, så hogg den av og kast den fra deg! For det er bedre for deg å miste ett av dine lemmer, enn at hele ditt legeme kommer til helvete (Matt 5,29-30).

Vær ikke redde for dem som dreper legemet, men ikke kan drepe sjelen. Frykt heller ham som kan ødelegge både sjel og legeme i helvete (Matt 10,28).

Ve dere, skriftlærde og fariseere! Dere hyklere! Dere drar land og strand rundt for å vinne en eneste tilhenger, og når dere har klart det, gjør dere ham til en som fortjener helvete dobbelt så mye som dere selv (Matt 23,15).

Slanger og ormeyngel! Hvordan kan dere unngå å bli dømt til helvete? (Matt 23,33)

Jeg skal vise dere hvem dere skal frykte: Frykt ham som først kan slå i hjel og så har makt til å kaste i helvete. Ja, jeg sier dere: Det er ham dere skal frykte! (Luk 12,5)

Ingen av disse tekstene lærer evig pine. Matt 10,28 sier eksplisitt at både sjel og legeme vil bli ødelagt der. De andre forteller at det er et helvete. Ingen av dem sier at det er verken pine i helvete eller at det er evig. Men det er mange andre tekster.

3 Tekster om "helvetes ild"

Men jeg sier dere: Den som blir sint på en annen, skal for domstolen, og den som sier til en annen: Din dumrian, skal stilles for Det høye råd, og den som sier: Din ugudelige narr, skal være skyldig til helvetes ild (Matt 5,22).

Om hånden eller foten lokker deg til synd, så hogg den av og kast den fra deg! Det er bedre for deg å gå halt eller vanfør inn til livet, enn å ha begge hender eller begge føtter og kastes i den evige ild. Og om øyet lokker deg til synd, så riv det ut og kast det fra deg! Det er bedre for deg

å gå enøyd inn til livet enn å ha begge øyne og kastes i helvetes ild (Matt 18,8-9).

JAK 3,6 Også tungen er en ild; som en verden av ondskap står den blant våre lemmer. Den smitter hele legemet og setter livshjulet i brann, men selv settes den i brann av helvete.

Ingen av disse tekstene sier noe om evig pine. Ild brenner vanligvis opp ting, og disse tekstene forteller ikke om noe unntak.

En tekst til om Helvetes ild

Om hånden lokker deg til synd, så hogg den av! Det er bedre for deg å gå vanfør inn til livet enn å ha begge hender og komme til helvete, til ilden som aldri slokner, der marken ikke dør og ilden ikke slokner.

Og om foten lokker deg til synd, så hogg den av! Det er bedre å gå halt inn til livet enn å ha begge føtter og bli kastet i helvete, der marken ikke dør og ilden ikke slokner. Og om øyet lokker deg til synd, så riv det ut! Det er bedre å gå enøyd inn i Guds rike enn å ha begge øyne og bli kastet i helvete, der marken ikke dør og ilden ikke slokner.

For hver og en skal saltet med ild (Mark 9,43-49).

Denne teksten sier at ilden ikke skal dø. Den sier ikke noe om menneskene. Teksten er faktisk et sitat fra Jes 66,24 som handler om slutten på alle ting:

For likesom den nye himmel og den nye jord som jeg skaper, alltid skal bestå for mitt åsyn, slik skal deres ætt og navn bestå, sier Herren.

På nymånedagen fra måned til måned, på sabbatsdagen fra uke til uke skal alle mennesker komme, bøye seg og tilbe for mitt åsyn, lyder ordet fra Herren.

Og når de så drar bort igjen, ser de likene av de menn som gjorde opprør mot meg. Marken som eter dem, skal ikke dø, og ilden skal ikke slokne. De skal være en gru for alle som lever (Jes 66,22-24).

Som vi ser spiser marken *lik*, ikke levende mennesker. Og vanæren er at det er marken og ilden som tar seg av begravelsen. Det er snakk om en ødeleggelse og tilintetgjørelse som ingen kan stoppe. Marken og ilden vil gjøre sitt verk og det er ingen ting som kan hindre dem. Det nye testamente bruker ofte bilder fra Det gamle testamentet. Naturlig nok bruker den aldri bilder fra middelalderen som kom begynte ca. 400 år senere.

Andre tekster om ild og brann

Han har kasteskuflen i hånden og skal rense kornet på treskeplassen.

Hveten sin skal han samle i låven, men agnene skal han brenne opp med ild som aldri slokner" (Matt 3,12).

La dem begge vokse der sammen til høsten kommer. Og når det er tid for innhøsting, skal jeg si til høstfolkene: Sank først ugresset og bind det i bunter for å brenne det, og så skal dere samle hveten i låven min" Matt 13,30.

Hvert tre som ikke bærer god frukt, blir hogd ned og kastet på ilden Matt 7,19).

Og likesom ugresset blir sanket sammen og brent på ilden, slik skal det gå ved verdens ende (Matt 13,40)

Så skal de kaste dem i ildovnen, der en gråter og skjærer tenner (Matt 13,42).

...og kaste dem i ildovnen, der en gråter og skjærer tenner (Matt 13,50).

Deretter skal han si til dem på venstre side: "Gå fra meg, dere som er forbannet, bort til den evige ild, som er gjort i stand for djevelen og hans engler (Matt 25,41).

Øksen ligger allerede ved roten av trærne; hvert tre som ikke bærer god frukt, blir hogd ned og kastet på ilden (Luk 3,9)."

Han står med kasteskuffen i hånden for å rense kornet på treskeplassen og samle hveten i låven. Men agnene skal han brenne opp med ild som aldri slokner" (Luk 3,17)

LUK 17,29.30 Men den dagen Lot gikk ut av Sodoma, regnet det ild og svovel fra himmelen og gjorde ende på dem alle. Slik skal det også gå den dagen Menneskesønnen åpenbarer seg (Luk 17, 29.30).

Den som ikke blir i meg, blir kastet utenfor som en gren og visner. Og grenene samles sammen og kastes på ilden, og de brenner (Joh 15,6).

Han kommer med flammende ild og fører straff over dem som ikke kjenner Gud og som ikke er lydige mot vår Herre Jesu evangelium (2 Tess 1,8).

Men de himler og den jord som nå er, har dette Guds ord spart til ilden; de holdes oppe inntil dommens dag da de ugudelige skal gå fortapt (2 Pet 3,7).

Et annet eksempel er Sodoma og Gomorra og deres nabobyer, hvor folk levde i hor likesom disse englene, og i unaturlige lyster. Nå ligger de der som et eksempel på straffen i en evig ild (Jud 1,7).

Og de ti hornene du så, og dyret, de skal komme til å hate skjøgen, legge henne øde og gjøre henne naken, spise hennes kjøtt og brenne henne opp med ild (Åp 17,16).

Derfor skal plagene hennes komme på én dag: pest og sorg og hungersnød, og hun skal brennes opp med ild. For veldig er Gud Herren som dømmer henne. Kongene på jorden, de som har levd med henne i hor og vellevnet, de skal gråte og jamre seg over henne, når de ser røken stige opp der hun brenner (Åp 18,8-9).

Men dyret ble grepet og sammen med det den falske profeten, han som gjorde under i dyrets tjeneste og med dem forførte alle som tok dyrets merke og tilbad bildet av det. Begge ble de kastet levende i ildsjøen som brenner med svovel (Åp 19,20).

ÅPE 20,9 De drog opp på jordens høyslette og omringet de helliges leir og den elskede by. Men ild falt ned fra himmelen og fortærte dem (Åp 20,9).

Så ble døden og dødsriket kastet i ildsjøen - og ildsjøen, det er den annen død. Og om noen ikke var skrevet inn i livets bok, ble han kastet i ildsjøen (Åp 20,14-15).

Men de feige, de vantro og vanhellige, de som myrder og som driver hor, trollmenn og avgudsdyrkere og alle løgnere, deres plass skal være i sjøen som brenner med ild og svovel. Det er den annen død" (Åp 21,8).

Legg merke til at ingen av disse versene sier noe om evig pine. Det er ilden som er «evig» og Matt 3,12 sier rett ut at denne evige ilden «brenner opp» agnene. Og selv om det brukes ord som «gråter og skjærer tenner» er det ingen ting annet enn våre inngrodde bilder som sier at de skal fortsette med det for alltid.

Utrykket "evig ild"

Utrykket "evig ild" er hentet fra Jesaja 33 og 34

På Sion blir synderne slått av redsel,
de gudløse gripes av angst:
"Hvem av oss kan holde seg
nær den fortærende ild,
hvem kan bo ved de evige flammer?" (Jes 33,14)

De evige flammer er altså fortærende - de brenner opp ting.

Edoms bekker skal forvandles til bek og moldjorden til svovel; ja, landet blir til brennende bek. Verken dag eller natt skal det slokne, evig skal røken stige fra det.

Fra slekt til slekt skal det ligge øde, aldri skal noen dra gjennom landet. Pelikan og hegretar det i eie, ugle og ravn skal bo i det. Herren skal strekke målesnor og lodd ut over landet, og det blir øde og tomt (Jes 34,9-11).

Her ser vi at Bibelen bruker ordet evig på en annerledes måte enn vi er vant til. Ilden skal aldri slukke, men likevel skal det bo dyr der. Hvordan kan de bo i et brennende land? Her ser vi at "evig" i Bibelen noen ganger rett og slett betyr "total", "endelig" eller "ugjenkallelig". Landet skal bli så oppbrent at alle spor etter menneskene er borte. Det samme er sant om teksten fra Judas brev.

Et annet eksempel er Sodoma og Gomorra og deres nabobyer, hvor folk levde i hor likesom disse englene, og i unaturlige lyster. Nå ligger de der som et eksempel på straffen i en evig ild (Jud 1,7).

Sodoma og Gomorra ble ødelagt av ild og forsvant ut av historien - et eksempel på straffen i en evig ild. Igjen er ødeleggelsen hovedsaken. Ilden ødelegger - fullstendig og ugjenkallelig.

Endelig en tekst om evig pine?

Men det er mer på lager. Vi sitter igjen med tre tekster som tilsynelatende lærer evig pine.

Den første er en populær liknelse Jesus lånte fra de skriftlærde, de to andre er fra Åpenbaringsbokens rike billedspråk.

Fortellingen om Lasarus (Luk 16,19-31):

Det var en rik mann som kledde seg i purpur og fineste lin og levde i fest og glede dag etter dag. Men utenfor porten hans lå det en fattig mann som hettes Lasarus, full av verkende sår. Han ønsket bare å få mette seg med det som falt fra den rikes bord. Og hundene kom og slikket sårene hans.

Så døde den fattige, og englene bar ham til Abrahams fang. Den rike døde også og ble begravet. Da han slo øynene opp i dødsriket, hvor han var i pine, så han Abraham langt borte og Lasarus ved hans side. Han ropte: "Far Abraham, forbarm deg over meg og send Lasarus hit, så han kan dyppe fingertuppen i vann og svale tungen min. For jeg pines i denne flammen."

Abraham svarte: "Husk, mitt barn, at du fikk dine goder mens du levde, og da fikk Lasarus det som var vondt. Nå trøstes han her, mens du er i pine. Og dessuten er det en dyp kløft mellom oss og dere, slik at ingen kan komme herfra og over til dere, om de så ville, og ingen fra dere over til oss."

Da sa den rike: "Så ber jeg deg, far, at du sender ham til mine fem brødre hjemme hos min far for å advare dem, så ikke de også skal komme til dette pinens sted." Men Abraham sa: "De har Moses og profetene; de får høre på dem." Han svarte: "Nei, far Abraham, men kommer det noen til dem fra de døde, vil de omvende seg." Abraham sa: "Hører de ikke på Moses og profetene, så lar de seg heller ikke overbevise om noen står opp fra de døde."

Det er flere ting å si om denne fortellingen.

For det første er den full av bilder: "Abrahams fang, dyppe fingertupper i vann og svale tungen, flammen, dialog over en kløft osv... Det tyder på at noe i hvert fall er billedspråk i denne fortellingen.

For det andre er svært mange bibelforskere enig om at her låner Jesus bare en velkjent fortelling fra datidens litteratur. Jesus brukte her altså noe kjent for å si noe nytt.

For det tredje er poenget i historien stolthet og selvgodhet og villighet til å se Jesus i Moses og profetene - ikke å undervise om himmel og helvete.

For det fjerde står det ingen steder i fortellingen at lidelsen skal vare evig.

For det femte har den siste dommen ennå ikke vært, siden huset til faren og broren ennå står. Mannen er i Hades- dvs. dødsriket - ikke i gehenna (helvete). Og Hades skal kastes i ildsjøen ved verdens ende - og ildsjøen er den annen død (Åp 20,14).

Alt dette gjør at liknelsen blir et litt tvilsomt grunnlag for læren om evig pine. Særlig i lys av alle de andre tekstene som taler om utslettelse og ødeleggelse. Og selv om Jesus med denne liknelsen skulle mene å si noe viktig om himmel og helvete ville det være:

1) Når vi dør er det ugjenkallelig for sent - da er skjebnen beseglet.

2) Mange som har hatt det vondt vil få det godt, og motsatt.

Detaljene om fanget til Abraham, ilden, kløften og fingertuppen og vannet på tungen er opplagt billedspråk.

Evig straff

To tekster snakker om evig straff

Og disse skal gå bort til evig straff, men de rettferdige til evig liv (Matt 25,46).

Deres straff blir en evig fortapelse borte fra Herrens ansikt og fra hans herlighet og makt (2 Tess 1,9).

Noen bibeloversettelser har «evig pine» i Matt 25,46, men ordet betyr straff slik bibelselskapet gjengir det. Det er ingen bibeltro kristne som tviler på at straffen og fortapelsen er evig. Men selv om vi skulle oversette: «Evig, smertefull straff» (noe gresken tillater, men ikke dikterer) betyr ikke det nødvendigvis at vi må sette tilside alle de andre tekstene og lære at smerten må være evig, eller at den evige straffen skal være en tilstand av bevissthet. Straffen vil være smertefull og den vil være evig... dvs. ugjenkallelig og for alltid.

Røken stiger opp i all evighet (Åp 14,10-11 og 19,3)

... skal han få drikke av Guds vredes vin, som er skjenket opp ublandet i hans harmes beger; og han skal pines med ild og svovel for øynene på de hellige engler og Lammet. Røken fra deres pinsel stiger opp i all evighet

- verken natt eller dag får de ro, de som tilber dyret og bildet av det og tar dets navn til merke."

Igien ropte de: Halleluja! Røken fra henne [babylon] stiger opp i all evighet.

Vi har tidligere sett teksten fra Jes 34 om røken som stiger opp i all evighet og hvordan evig der betyr "ugjenkallelig - endelig". Åp 21,1-4 handler om at Gud gjør alle ting nye og "døden skal ikke være mer, heller ikke sorg eller skrik eller smerte. For det som før var, er borte."

Ildsjøen er *den annen død*, står det i Åp 20,14. I Åp 21,4 står det at døden ikke er mer. Altså må alt være over for alltid... ildsjøen, all død..., all pine..., all smerte...

Døden og dødsrike -> blir kastet i Ildsjøen = den annen død -> Men til slutt lærer vi at «Døden skal ikke være mer, heller ikke sorg, eller skrik eller smerte» (Åp 21,1-4)

Pines i all evighet

Vi sitter dermed igjen med ett eneste vers som klart og tydelig snakker om evig pine:

Åp 20,10 Og djevelen som forførte dem, ble kastet i sjøen med ild og svovel, hvor også dyret og den falske profeten er. Der skal de pines dag og natt i all evighet. (Åp 20,10)

Og her merker vi oss to ting: Det er ikke snakk om mennesker, men om Djevelen, dyret og den falske profeten - de tre maktene fra Åp kapittel 12-14. Igjen er det billedspråk blandet med det bokstavelige, akkurat som når Babylon og dødsriket kastes i ilden.

Dette er den eneste teksten i hele Bibelen som snakker direkte om evig pine. Ca 260 tekster i Det nye testamentet snakker om fortapelsen. Av disse er det tre tekster i åpenbaringen - en svært utilgjengelig billedbok - som synes å lære noe annet enn det bilde de 260 andre tegner. Skal vi basere vår lære på disse tre, eller på de 260? Det er svært dristig å ta disse symbolske teksten i bibelens vanskeligste billedbok og gjør den til en doktrine som alle de andre tekstene i bibelen skal leses i lyset av. Særlig siden dette gjør Åpenbaringsboken selvmotsigende. Til slutt skal det nemlig ikke være noen død eller pine mer. Det som før var er bort. «Se jeg gjør alle ting nye» (Åp 21,1-4).

Tekster som sier at døden er slutten

For hvis døde ikke står opp, er jo heller ikke Kristus stått opp. Men hvis Kristus ikke er stått opp, da er deres tro uten mening, og dere er fremdeles i deres synder. Da er også de forlatt som er døde i troen på Kristus. Hvis vårt håp til Kristus bare gjelder for dette liv, er vi de ynkeligste av alle mennesker (1 Kor 15,16-19).

Syndens lønn er døden, men Guds nådes gave er evig liv i Kristus Jesus, vår Herre (Rom 6,23).

og som nå er blitt åpenbart da vår frelser, Kristus Jesus, kom til jord. Han har tilintetgjort døden og ført liv og u dødelighet fram i lyset ved evangeliet; (2 Tim 1,10)

Den som har ører, hør hva Ånden sier til menighetene! Den som seier, skal ikke rammes av den annen død (Åp 2,11).

Salig og hellig er den som har del i den første oppstandelse. Over dem har den annen død ingen makt. De skal være Guds og Kristi prester og herske med ham i tusen år (Åp 20,6).

Så ble døden og dødsriket kastet i ildsjøen - og ildsjøen, det er den annen død (Åp 20,14).

Men de feige, de vantro og vanhellige, de som myrder og som driver hor, trollmenn og avgudsdyrkere og alle løgnere, deres plass skal være i sjøen som brenner med ild og svovel. Det er den annen død (Åp 21,8)."

Det var slangen som sa at straffen ikke var død, men noe annet (1 Mos 3,4).

Den løgneren lever desverre fremdeles i beste velgående.

Svært mange tekster advarer om hvordan det går til slutt for dem som ikke tar Gud og evigheten alvorlig.

Vær ikke redde for dem som dreper legemet, men ikke kan drepe sjelen. Frykt heller ham som kan ødelegge både sjel og legeme i helvete (Matt 10,28).

Dersom noen ødelegger Guds tempel, skal Gud ødelegge ham. For Guds tempel er hellig, og dette tempel er dere (1 Kor 3,17).

Det er bare én som er lovgiver og dommer, han som har makt både til å frelse og til å ødelegge. Men hvem er du, som dømmer din neste? (Jak 4,12)

Hedningfolkene ble harme, men nå er din vredesdag kommet, og tiden da de døde skal dømmes. Da skal du lønne dine tjenere, profetene, de hellige og dem som frykter ditt navn, små og store, og ødelegge dem som ødelegger jorden (Åp 11,18).

Den dagen jeg gjør mitt verk, sier Herren, Allhærs Gud, skal de være min eiendom, og jeg vil være mild mot dem, likesom en mann er mild mot sin sønn som tjener ham. Da skal dere igjen se forskjell på rettfærdige og ugudelige, på dem som dyrker Gud, og dem som ikke dyrker ham. Se, dagen kommer, den brenner som en ovn. Alle frekke og ugudelige skal da være som halm, og dagen som kommer, skal brenne dem opp, sier Herren, Allhærs Gud, så verken rot eller gren blir igjen. Men for dere som frykter mitt navn, skal rettfærdigs sol renne med legedom under sine vinger. Dere skal gå ut og springe som kalver når de slipper av fjøset (Mal 3,17-4.2)

Men jeg blir alltid hos deg, du har grepet min høyre hånd. Du leder meg med ditt råd, og siden tar du meg opp i herlighet. Hvem har jeg ellers i himmelen? Når jeg bare har deg, ønsker jeg ikke noe på jorden. Om kropp og sjel forgår, er Gud for evig min klippe og min del. Se, de som holder seg borte fra deg, går til grunne, du gjør ende på alle som er utro mot deg. Men for meg er det godt å være nær Gud. Jeg tar min tilflukt til Herren. Jeg vil vitne om alle dine gjerninger. (Salm 73,23-28)

Da skal Den Lovløse komme til syne. Men den dagen Herren Jesus kommer i sin herlighet, skal han utrydde ham med pusten fra sin munn og tilintetgjøre ham. (2 Tess 2,8)

Når de tusen år er til ende, skal Satan slippes løs fra sitt fengsel. Han skal dra ut og forføre folkene ved de fire verdenshjørner, Gog og Magog, og samle dem til strid, utallige som havets sand. De drog opp på

jordens høyslette og omringet de helliges leir og den elskede by. Men ild falt ned fra himmelen og fortærte dem. (Åp 20,7-9)

David var en tjener for Guds plan så lenge han levde. Så døde han og ble gravlagt hos sine fedre og gikk til grunne. Men han som Gud oppreiste, gikk ikke til grunne. Og nå skal dere vite, brødre, at ved ham blir tilgivelse for syndene forkynt dere. Det Moseloven ikke kunne frikjenne dere for, det skal enhver som tror, bli frikjent for på grunn av ham. Ta dere nå i akt, så ikke det profetene har sagt, skal hende med dere: Se, dere som er fulle av forakt, dere skal undre dere og bli til intet. For en gjerning skal jeg gjøre i deres dager, en gjerning dere ikke ville tro om dere fikk den fortalt (Apg 13,36-41).

Men disse menneskene spotter det de ikke kjenner, og er som dyr uten fornuft, som av naturen er bestemt til å fanges og gå til grunne. Så skal de da også gå under i sitt forfall (2 Pet 2,12).

Likevel forkynner også vi en visdom, for dem som er modne. Det er en visdom som ikke hører denne verden og denne verdens herskere til, de som går til grunne (1 Kor 2,6).

Håpet

Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Den som hører mitt ord og tror på ham som har sendt meg, han har evig liv og kommer ikke for dommen, men er gått over fra døden til livet (Joh 5,24).

For jeg er viss på at verken død eller liv, verken engler eller krefter, verken det som nå er eller det som kommer, eller noen makt, verken det som er i det høye eller i det dype, eller noen annen skapning skal kunne skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus, vår Herre (Rom 8,38-39).

Og slutten på alle ting er at all sorg, skrik og smerte er borte for alltid:

Han skal tørke bort hver tåre fra deres øyne, og døden skal ikke være mer, heller ikke sorg eller skrik eller smerte. For det som før var, er borte." Han som sitter på tronen, sa da til meg: "Se, jeg gjør alle ting nye." Og han la til: "Skriv det ned, for dette er pålitelige og sanne ord." Deretter sa han til meg: "Det er skjedd! Jeg er Alfa og Omega, begynnelsen og enden. Den som tørster, vil jeg la drikke av kilden med livets vann for intet. Den som seirer, skal få dette i arv, og jeg skal være hans Gud, og han skal være min sønn (Åp 21,4-7).